

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo ekonomije

NAZIV PROPISA

Nacrt zakona o zaštiti poslovnih tajni od nezakonitog pribavljanja, korišćenja i otkrivanja

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- U poslovanju, naročito u aktivnostima istraživanja i razvoja, prikupljaju se i stvaraju informacije koje mogu imati značajnu komercijalnu vrijednost, a koje često ne ispunjavaju uslove za zaštitu konvencionalnim pravima intelektualne svojine, iako su jednako važne za konkurentnost preduzeća ili istraživačko-razvojnih subjekata. Neovlašćenim pribavljanjem, korićenjem i odavanjem takvih informacija ugrožava se sposobnost njihovog zakonitog vlasnika da iskoristi prednost na tržištu korišćenjem rezultata svojih inovativnih ulaganja. Kvalitetnijim zakonskim uređivanjem zaštite povjerljivih informacija sa komercijalnom vrijednošću, odnosno neobjavljenih znanja i iskustva i poslovnih informacija (poslovnih tajni) od neovlašćenog pribavljanja, korišćenja ili odavanja, smanjuju se rizici sa kojima se suočavaju preduzeća i razvojno-istraživački subjekti. Radi postizanja navedenih ciljeva, te radi osiguravanja ujednačene zaštite poslovnih tajni na nivou Evropske unije, a kako bi se postigli pozitivni učinci na funkcionisanje unutrašnjeg tržišta usvojena je Direktiva 2016/943/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 8. juna 2016. o zaštiti neotkrivenih znanja i iskustava te poslovnih informacija (poslovne tajne) od nezakonitog pribavljanja, korišćenja i otkrivanja (u daljem tekstu: Direktiva). Radi unaprjeđenja nacionalnog zakonodavnog okvira u ovom području, te usklađivanja propisa Crne Gore sa Direktivom potrebno je donijeti novi Zakon o zaštiti poslovnih tajni od nezakonitog pribavljanja, korišćenja i otkrivanja.
- Propisi Crne Gore nijesu usklađeni sa pravnom tekovinom Evropske unije konkretno Direktivom 2016/943/EU. Naime, pravna zaštita poslovnih tajni u crnogorskom zakonodavstvu do sada je bila regulisana Zakonom o zaštiti neobjavljenih podataka ("Službeni list CG", broj 16/07 i 73/08). Međutim, ovaj zakon donesen je 2007. godine kada na nivou Evropske unije nije bila pravno uređena ova materija, pa stoga odredbe Direktive nijesu implemenitrane ovim zakonom.
- Direktivom se uređuje jedinstvena definicija poslovne tajne i izuzeci od iste; okolnosti pod kojima je pravna zaštita poslovnih tajni opravdana; detaljnije utvrđuje ponašanja i prakse koje treba smatrati nezakonitim pribavljanjem, korišćenjem ili otkrivanjem istih; izuzeci kada je zakonom dopušteno (ili naloženo) pribavljanje, korišćenje ili otkrivanje poslovne tajne i obaveza njenog čuvanja prilikom takvog pribavljanja, korišćenja ili otkrivanja, a naročito mjere, postupci i pravna sredstva koja nosiocu poslovne tajne stoje na raspolaganju radi osiguravanja dostupnosti pravne zaštite u slučaju nezakonitog pribavljanja, korišćenja i otkrivanja poslovnih tajni. S obzirom da zakon koji je na snazi nije usklađen sa pomenutim odredbama Direktive, nije osigurana odgovarajuća zaštita od neovlašćenog pribavljanja, korišćenja ili odavanja takvih povjerljivih informacija od trećih lica na način kako je to osigurano u zemljama članicama EU.
- Oštećeni su domaći privredni subjekti, među njima naročito inovativna preduzeća i manji poslovni subjekti kao što su mala i srednja preduzeća koji svoje inovacije štite isključivo kao poslovne tajne i koji nemaju dovoljno razvijene sisteme fizičke zaštite poslovnih tajni usled čega su i ranjiviji pri nastupu na tržištu, razvojno-istraživački subjekti (npr. instituti, laboratorije, naučno-istraživačke